الف) أَدْنَى مَا لِلْإِمَامِ أَنْ يُفْتِيَ عَلَى سَبْعَةِ وُجُوهٍ

یک مورد این است که اساساً در آن حدیث معروفی که سند آن را در جلسات تفسیر بحث کردیم، آمده:

> عَنْ حَمَّادِ بْنِ عُثْمَانَ قَالَ قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع إِنَّ الْأَحَادِيثَ تَخْتَلِفُ عَنْكُمْ قَالَ فَقَالَ إِنَّ الْقُرْآنَ نَزَلَ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرُفٍ وَ أَدْنَى مَا لِلْإِمَامِ أَنْ يُفْتِيَ عَلَى سَبْعَةِ وُجُوهٍ ثُمَّ قَالَ هذا عَطاؤُنا فَامْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسابٍ[1]

به جای اینکه حضرت علیه‌السلام همین حرف ایشان را که می‌گویند «لئلا یعرف» را بگویند، سر قرآن رفتند. سراغ اصل قرآن رفتند. این خیلی جالب است. روش حذفی؛ در قرآن تقیه قائلید؟! «لئلا یقول الناس علیهم قول واحد» می‌گویید؟! حضرت یک استدلالی می‌کنند که سراغ کلام خدا رفته‌اند. «إِنَّ الْأَحَادِيثَ تَخْتَلِفُ عَنْكُمْ قَالَ فَقَالَ إِنَّ الْقُرْآنَ نَزَلَ عَلَى سَبْعَةِ أَحْرُفٍ وَ أَدْنَى مَا لِلْإِمَامِ أَنْ يُفْتِيَ عَلَى سَبْعَةِ وُجُوهٍ»؛ حالا مدام بریم و برگردیم. آیا یعنی «ادنی ما للامامی» که اختلاف بیاندازد؟!! این قضیه اصلاً تفویض نیست. اینجا إخبار از سبعة احرف کتاب الله است. هر جوری می‌خواهید سبعة احرف را معنا کنید. به قرائات برگردانید، به بطون و تفاسیر برگردانید، اینها که ربطی به اختلاف دیگران ندارد. یعنی «ادنی ما للامام ان یفتی» یعنی ادنی ما للامام ان یفتی علی طبق علمه بکتاب الله که نزل علی سبعة احرف. این یک مورد از موارد اختلاف است. امام علیه‌السلام اختلاف را به کتاب خدا می‌برند. خیلی هم عالی است. هر جوری می‌خواهند معنا کنند.

در این عرض من مبانی دخالت ندارد. شما هر جوری این حدیث را معنا کنید عرض من همین است. حضرت «ان الاحادیث یختلف عنکم» را به نزول قرآن بر سبعة احرف می‌برند. هر جور معنا کنید. این گام اول که مهم است.

---

[1] الخصال نویسنده : الشيخ الصدوق جلد : ۲ صفحه : ۳۵۸

بازبینی #2
ایجاد شده 21 آوریل 2026 10:05:18 توسط ... .
به روزرسانی شده 21 آوریل 2026 10:06:49 توسط ... .